

TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 96/92/EB

frá 19. desember 1996

um sameiginlegar reglur um innri markað á sviði raforku(*)

EVROÞUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HAFU,
með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 2. mgr. 57. gr., 66. gr. og 100. gr. a, með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. b í sáttmálanum ⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Mikilvægt er að gerðar verði ráðstafanir til að tryggja að innri markaðurinn geti starfað hnökralaust. Innri markaðurinn er svæði án innri landamæra þar sem tryggður er frjálst flutningur á vörum, fólki, þjónustu og fjármagni.
- 2) Mikilvægt skref í átt að innri orkumarkaði er að koma á raforkumarkaði þar sem samkeppni ríkir.
- 3) Ákvæði þessarar tilskipunar eiga ekki að hafa áhrif á beitingu sáttmálans, einkum ákvæðin um innri markaðinn og samkeppni.
- 4) Sérstaklega er mikilvægt að koma á fót innri markaði á sviði raforku til að auka skilvirkni í framleiðslu, flutningi og dreifingu á raforku og auka um leið öryggi orkuframboðs og samkeppnishæfni hagkerfis bandalagsins og taka tillit til umhverfisverndar.
- 5) Innri markaði á sviði raforku þarf að koma á smám saman til að gera atvinnugreininni kleift að aðlagast nýju umhverfi á sveigjanlegan og skipulegan hátt og að taka tillit til þess á hve ólíkan hátt raforkukerfin eru skipulögð.
- 6) Stofnun innri markaðar á sviði raforku stuðlar að samtengingu og rekstrarsamhæfi kerfanna.
- 7) Í tilskipun ráðsins 90/547/EBE frá 29. október 1990 varðandi gegnumflutning á rafmagni um flutningskerfi ⁽⁴⁾ og tilskipun ráðsins 90/377/EBE frá 29. júní 1990 um starfsreglur bandalagsins til að auka gagnsæi verðlagningar á gasi og rafmagni til notenda í atvinnuskyni ⁽⁵⁾ er kveðið á um fyrsta áfanga í tilkomu innri markaðar á sviði raforku.
- 8) Brýnt er að gera frekari ráðstafanir með það fyrir augum að koma á innri markaði á sviði raforku.
- 9) Raforkufyrirtæki verða að geta starfað á innri markaðinum til að koma megi á samkeppnismarkaði á sviði raforku, með fyrirvara um að þau uppfylli skyldur sínar um opinbera þjónustu.
- 10) Í aðildarríkjunum gilda ólíkar reglur um raforkusviðið vegna ólíks skipulags.
- 11) Í samræmi við dreifræðisregluna ber að setja meginreglur í bandalaginu til að marka stefnuna en það er undir aðildarríkjunum komið að útfæra þær, þannig að hvert aðildarríki geti valið það fyrirkomulag sem best hentar aðstæðum í því ríki.
- 12) Hvernig sem markaðurinn er skipulagður nú verður aðgangur að kerfinu að vera frjálst í samræmi við þessa tilskipun og hafa jafngildar efnahagslegar afleiðingar í aðildarríkjunum og leiða þar með til alveg sambærilegrar opunar á mörkuðum og alveg sambærilegs aðgangs að raforkumörkuðum.
- 13) Í sumum aðildarríkjunum kann að reynast nauðsynlegt að innleiða skyldur um opinbera þjónustu til að tryggja öruggt orkuframboð og vernd neytenda og umhverfis, sem ríkin telja ekki víst að sé sjálfkrafa tryggð með frjálsri samkeppni.
- 14) Langtímaskipulag getur verið ein aðferðanna við að uppfylla slíkar skyldur um opinbera þjónustu.

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjtið. EB L 27, 30.1.1997, bls. 20, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 168/1999 frá 26. nóvember 1999 um breytingu á IV. viðauka (Orka) við EES-samninginn, sjá þessa útgáfu af EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalaganna.

⁽¹⁾ Stjtið. EB nr. C 65 frá 14. 3. 1992, bls. 4 og Stjtið. EB nr. C 123 frá 4. 5. 1994, bls. 1.

⁽²⁾ Stjtið. EB nr. C 73 frá 15. 3. 1993, bls. 31.

⁽³⁾ Álit Evrópuþingsins frá 17. nóvember 1993 (Stjtið. EB nr. C 329 frá 6. 12. 1993, bls. 150), sameiginleg afstaða ráðsins frá 25. júlí 1996 (Stjtið. EB nr. C 315 frá 24. 10. 1996, bls. 18) og ákvörðun Evrópuþingsins frá 11. desember 1996 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum EB). Ákvörðun ráðsins frá 19. desember 1996.

⁽⁴⁾ Stjtið. EB nr. L 313 frá 13. 11. 1990, bls. 30. Tilskipuninni var síðast breytt með ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 95/162/EB (Stjtið. EB nr. L 107 frá 12. 5. 1995, bls. 53).

⁽⁵⁾ Stjtið. EB nr. L 185 frá 17. 7. 1990, bls. 16. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 93/87/EBE (Stjtið. EB nr. L 277 frá 10. 11. 1993, bls. 32).

- 15) Í sáttmálanum eru settar sérstakar reglur um höft á frjálsnum flutningi á vörum og á samkeppni.
- 16) Aðildarríkjum er skylt, einkum samkvæmt 1. mgr. 90. gr. sáttmálans, að virða þessar reglur hvað varðar opinber fyrirtæki og fyrirtæki sem hefur verið veitt sérstök réttindi eða einkaréttindi.
- 17) Í 2. mgr. 90. gr. sáttmálans er fyrirtækjum sem falið hefur verið að veita þjónustu sem hefur almennt efnahagslegt gildi gert að hlíta þessum reglum með sérstökum skilyrðum.
- 18) Framkvæmd þessarar tilskipunar hefur áhrif á starfsemi slíkra fyrirtækja.
- 19) Aðildarríkin verða því að virða þær reglur sáttmálans sem máli skipta, eins og dómstóllinn túlkar þær, þegar þau leggja skyldur um opinbera þjónustu á fyrirtæki á sviði raforku.
- 20) Þegar innri markaði á sviði raforku er komið á ber að taka fullt tillit til markmiðs bandalagsins um efnahagslega og félagslega samheldni, einkum á sviðum á borð við grunnvirki sem eru notuð til flutnings á rafmagni, í einstökum löndum eða innan bandalagsins.
- 21) Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1254/96/EB frá 5. júní 1996 um setningu viðmiðunarreglna um samevrópsk orkunet ⁽¹⁾ hefur stuðlað að þróun samþættra grunnvirkja til flutnings á rafmagni.
- 22) Því er brýnt að setja sameiginlegar reglur um framleiðslu rafmagns og rekstur flutnings- og dreifikerfa fyrir rafmagn.
- 23) Hætt er að nota tvennis konar kerfi við opnun framleiðslumarkaðarins, leyfisveitingaraðferð eða útboðsaðferð, og skal þeim stýrt samkvæmt skilyrðum sem eru hlutlæg, gagnsæ og án mismununar.
- 24) Innan þessa ramma verður að taka tillit til stöðu þeirra sem framleiða til eigin nota og sjálfstæðra framleiðenda.
- 25) Hvert flutningskerfi verður að vera undir aðalstjórn og aðalstýringu til að tryggja öryggi, áreiðanleika og skilvirkni kerfisins í þágu framleiðenda og viðskiptavina þeirra. Því ber að tilnefna flutningskerfisstjóra og fela honum rekstur, viðhald og þróun kerfisins ef með þarf. Flutningskerfisstjórnin verður að starfa á hlutlægan og gagnsæjan hátt og án mismununar.
- 26) Tæknilegar reglur um rekstur flutningskerfa og beinna lína þurfa að vera gagnsæjar og tryggja rekstrarsamhæfi.
- 27) Fastsetja þarf viðmið sem eru hlutlæg og án mismununar um dreifingu álags á raforkuver.
- 28) Með tilliti til umhverfisverndar má veita framleiðslu rafmagns úr endurnýjanlegum auðlindum forgang.
- 29) Á dreifingarstigi er heimilt að veita viðskiptavinum á tilteknu svæði rétt á afhendingu og tilnefna þarf stjórnanda sem stjórnar og viðheldur dreifikerfinu og þróar það ef með þarf.
- 30) Til að tryggja gagnsæi og jafnræði skal flutningsstarfsemi fyrirtækja sem eru samþætt lóðrétt vera óháð annarri starfsemi þeirra.
- 31) Stakur kaupandi skal starfa óháð framleiðslu- og dreifistarfsemi fyrirtækja sem eru lóðrétt samþætt. Nauðsynlegt er að takmarka upplýsingastreymi milli starfsemi staks kaupanda annars vegar og framleiðslu- og dreifistarfsemi hins vegar.
- 32) Reikningar allra samþættra raforkufyrirtækja skulu vera eins gagnsær og kostur er, einkum til að koma megi auga á hugsanlega misnotkun yfirburðastöðu, t.d. með óeðlilega háum eða lágum gjaldskráum eða athöfnum sem leiða til mismununar í tengslum við jafngild viðskipti. Af þessum sökum þurfa reikningar fyrir hverja tegund starfsemi að vera aðskildir.
- 33) Einnig er nauðsynlegt að kveðið sé á um að lögber yfirvöld hafi aðgang að innri reikningum fyrirtækja með tilhlýðilegu tilliti til trúnaðar.
- 34) Vegna fjölbreytts skipulags og sérstakra einkenna kerfa hinna ýmsu aðildarríkja eru gefnir ýmsir möguleikar á kerfisaðgangi, sem skal stýrt samkvæmt skilyrðum sem eru hlutlæg, gagnsæ og án mismununar.
- 35) Heimilt skal vera að veita leyfi fyrir gerð og notkun á beinum línunum.
- 36) Setja skal öryggisákvæði og kveða á um málsmeðferð við lausn deilumála.
- 37) Forðast skal alla misnotkun á yfirburðastöðu og undirverðlagningu.
- 38) Þar sem búast má við að sum aðildarríki eigi í sérstökum erfiðleikum með aðlögun kerfa sinna er rétt að kveða á um notkun bráðabirgðafyrirkomulags eða undanþágna, einkum við rekstur lítilla, einangraðra kerfa.

(1) Stjóð. EB nr. L 161 frá 29. 6. 1996, bls. 147.

39) Þessi tilskipun er enn einn áfangi á leið til meira frjálsræðis. Þegar hún hefur öðlast gildi verða enn ýmsar hindranir í viðskiptum með rafmagn milli aðildarríkanna. Því kunna að koma fram tillögur um hvernig bæta megi rekstur innri markaðarins á sviði raforku í ljósi reynslunnar. Því ber framkvæmdastjórninni að gefa ráðinu og Evrópuþinginu skýrslu um beitingu þessarar tilskipunar.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

I. KAFLI

Gildissvið og skilgreiningar

1. gr.

Í þessari tilskipun eru settar sameiginlegar reglur um framleiðslu, flutning og dreifingu rafmagns. Settar eru reglur um skipulagningu og starfsemi á sviði raforku, markaðsaðgang, viðmið og málsmeðferð við útboð og leyfisveitingu og rekstur kerfa.

2. gr.

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

1. „framleiðsla“: framleiðsla rafmagns;
2. „framleiðandi“: einstaklingur eða lögaðili sem framleiðir rafmagn;
3. „sá sem framleiðir til eigin nota“: einstaklingur eða lögaðili sem framleiðir rafmagn fyrst og fremst til eigin nota;
4. „sjálfstæður framleiðandi“:
 - a) framleiðandi sem annast ekki flutnings- eða dreifingarstarfsemi á svæðinu sem þjónað er af kerfinu sem hann starfar í;
 - b) í aðildarríkjum þar sem ekki eru til lóðrétt samþætt fyrirtæki og þar sem notuð er útboðsaðferð þarf framleiðandi sem fellur að skilgreiningunni í a-lið ekki að heyra eingöngu undir efnahagslegu forgangsröðunina í samtengda kerfinu;
5. „flutningur“: flutningur rafmagns um samtengt háspennukerfi í þeim tilgangi að afhenda það kaupendum eða dreifiaðilum;
6. „dreifing“: flutningur rafmagns um millispennu- eða lágspennudreifikerfi í þeim tilgangi að afhenda það viðskiptavinum;
7. „viðskiptavinir“: heildsalar eða kaupendur rafmagns og dreifingarfélög;
8. „heildsalar“: einstaklingar eða lögaðilar, ef aðildarríkið viðurkennir tilvist þeirra, sem kaupa eða selja rafmagn og sem ekki sjá um flutning, framleiðslu eða dreifingu innan eða utan kerfisins sem þeir starfa í;
9. „kaupandi“: viðskiptavinur sem kaupir rafmagn til eigin nota;
10. „samtenglar“: búnaður sem notaður er til að tengja saman rafkerfi;
11. „samtengt kerfi“: röð flutnings- og dreifikerfa sem tengd eru saman með einum eða fleiri samtenglum;
12. „bein lína“: rafmagnslína sem er til viðbótar við samtengda kerfið;
13. „efnahagsleg forgangsröðun“: röðun orkugjafa fyrir afhendingu rafmagns út frá efnahagslegum forsendum;
14. „stoðþjónusta“: öll þjónusta sem er nauðsynleg fyrir rekstur flutnings- eða dreifikerfis;
15. „kerfisnotandi“: einstaklingur eða lögaðili sem afhendir rafmagn eða fær rafmagn afhent gegnum flutnings- eða dreifikerfi;
16. „afhending“: afgreiðsla og/eða sala rafmagns til viðskiptavina;
17. „samþætt raforkufyrirtæki“: lóðrétt eða lárétt samþætt fyrirtæki;
18. „lóðrétt samþætt fyrirtæki“: fyrirtæki sem sér um tvennt eða fleira af eftirfarandi: framleiðslu, flutning og dreifingu rafmagns;
19. „lárétt samþætt fyrirtæki“: fyrirtæki sem sér um að minnsta kosti eitt af eftirfarandi: framleiðslu til sölu, eða flutning eða dreifingu rafmagns og aðra starfsemi sem ekki tengist rafmagni;
20. „útboðsaðferð“: sú aðferð að sinna áætluðum viðbótarþörfum og endurnýjunargetu með því að nýta nýja framleiðslugetu eða framleiðslugetu sem þegar er fyrir hendi;
21. „langtímaskipulag“: skipulagning á fjárfestingarþörf í framleiðslu- og flutningsgetu til lengri tíma, með það fyrir augum að mæta eftirspurn kerfisins eftir rafmagni og að tryggja framboð til viðskiptavina;
22. „stakur kaupandi“: lögaðili sem ber ábyrgð á sameinaðri stjórnun flutningskerfisins og/eða sameiginlegum kaupum og sölu á rafmagni;
23. „litið, einangrað kerfi“: kerfi þar sem notkun er innan við 2500 GWh á árinu 1996, og þar sem innan við 5% ársnotkunar er fengin með samtengingu við önnur kerfi.

II. KAFLI

Almennar reglur um skipulagningu atvinnugreinarinnar

3. gr.

1. Aðildarríkjunum ber að tryggja á grunni skipulags stofnana þeirra og með viðeigandi tilliti til dreifræðisreglunnar að raforkufyrirtæki séu rekin í samræmi við grundvallarreglur þessarar tilskipunar, með fyrirvara um 2. mgr., í því augnamiði að koma á samkeppnismarkaði á sviði raforku, og að tryggja jafnræði með fyrrnefndum fyrirtækjum hvað varðar réttindi og skyldur. Aðferðirnar tvær við aðgang að kerfum, sem um getur í 17. og 18. gr., þurfa að hafa jafngildar efnahagslegar afleiðingar og leiða þar með til fullkomlega sambærilegrar opunar á mörkuðum og fullkomlega sambærilegs aðgangs að raforku-mörkuðum.

2. Aðildarríkjunum er heimilt, að teknu fullu tilliti til viðeigandi ákvæða sáttmálans, einkum 90. gr., að leggja á herðar fyrirtækjum sem starfa á sviði raforku skyldur um opinbera þjónustu, í þágu almennra efnahagslegra hagsmuna, sem getur varðað öryggi, þ.m.t. öruggt framboð, reglufestu, gæði og verð afhendingar og umhverfisvernd. Slíkar skyldur þurfa að vera vel skilgreindar, gagnsæjar, án mismununar og sannprófanlegar. Aðildarríkin skulu birta þær og allar endurskoðanir þeirra og tilkynna framkvæmdastjórninni þegar í stað. Aðildarríkjunum er heimilt, ef þau vilja, að koma á langtímaskipulagi til að tryggja að fyrrnefndum skyldum um opinbera þjónustu sé sinnt.

3. Aðildarríkjunum er heimilt að ákvæða að beita ekki ákvæðum 5., 6., 17., 18. og 21. gr. að því leyti sem beiting þessara ákvæða hindraði, að lögum eða í reynd, að raforkufyrirtækin gætu sinnt þeim skyldum sem á þau eru lagðar í þágu almennra efnahagslegra hagsmuna og að því leyti sem það kæmi ekki niður á þróun viðskipta að því marki að það gengi þvert á hagsmuni bandalagsins. Samkvæmt þessari tilskipun og 90. gr. sáttmálans eru hagsmunir bandalagsins meðal annars þeir að samkeppni ríki milli hæfra viðskiptavina.

III. KAFLI

Framleiðsla

4. gr.

Þegar byggja þarf upp nýja framleiðslugetu er aðildarríkjunum heimilt að velja milli leyfisveitingaraðferðar og/eða útboðsaðferðar. Leyfisveiting og útboð verða að fara fram í samræmi við skilyrði sem eru hlutlæg, gagnsæg og án mismununar.

5. gr.

1. Velji aðildarríki leyfisveitingaraðferðina skulu þau setja skilyrði um veitingu leyfa til að auka framleiðslugetu á yfirlýðingum sínum. Fyrirnefnd skilyrði kunna að varða:

- a) öryggi og áreiðanleika rafkerfisins, stöðva og tengds búnaðar;
- b) umhverfisvernd;
- c) landnýtingu og staðsetningu;
- d) nýtingu lands í almannaæign;
- e) orkunýtni;
- f) eðli frumorkugjafans;
- g) sérstök einkenni umsækjanda, svo sem tæknilega, efnahagslega og fjárhagslega getu;
- h) ákvæði 3. gr.

2. Birta skal opinberlega skilyrðin og aðferðirnar í einstökum atriðum.

3. Umsækjendum skal tjáð af hvaða ástæðum, sem skulu vera hlutlægar og án mismununar, þeim var synjað um leyfi. Ástæðurnar þurfa að vera gildar og rökstuddar á tilhlýðilegan hátt. Þær skulu sendar framkvæmdastjórninni til upplýsingar. Umsækjandinn skal hafa möguleika á að áfrýja synjuninni.

6. gr.

1. Velji aðildarríkin útboðsaðferðina skulu þau, eða þar til bær aðili sem þau tilnefna, gera skrá yfir nýja framleiðslugetu, þar með talda endurnýjunargetu, á grundvelli reglubundna matsins sem um getur í 2. mgr. Í skránni skal tekið tillit til þarfarinnar á samtengingu kerfa. Úthluta skal nauðsynlegri getu með útboðsaðferð í samræmi við þá málsmæðferð sem mælt er fyrir um í þessari grein.

2. Flutningskerfisstjórnin eða annað lögbært yfirvald sem viðkomandi aðildarríki tilnefnið skal á tveggja ára fresti hið mesta semja og gefa út undir eftirliti ríkisins reglubundið mat á þeirri framleiðslu- og flutningsgetu sem líklegt er að tengd verði við kerfið, á þörfinni á samtenglum við önnur kerfi, á mögulegri flutningsgetu og eftirspurn eftir rafmagni. Matið skal ná yfir tímabil sem hvert aðildarríki skilgreinir fyrir sig.

3. Birta skal einstök atriði útboðsaðferðarinnar í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna* í síðasta lagi sex mánuðum áður en tilboðsfrestur rennur út.

Gera skal útboðsgögn aðgengileg öllum fyrirtækjum sem áhuga hafa og sem hafa staðfestu á yfirlýðingum aðildarríkisins svo að þau hafi nægan tíma til að skila inn tilboði.

Í útboðsgögnum skal vera nákvæm lýsing á samningsatriðum og þeirri aðferð sem allir bjóðendur verða að nota og tæmandi listi yfir skilyrði sem ráða vali bjóðanda og úthlutun verks. Þessi atriði geta einnig tengst þeim sviðum sem um getur í 1. mgr. 5. gr.

4. Við útboð nauðsynlegrar framleiðslugetu þarf einnig að taka til greina tilboð um afhendingu rafmagns með langtímaábyrgð frá framleiðslueiningum sem fyrir eru, ef fullnægja má viðbótarkröfunum á þann hátt.

5. Aðildarríkin tilnefna yfirvald eða opinberan aðila eða einkaaðila, sem er óháður framleiðslu, flutningi og dreifingu rafmagns, til að bera ábyrgð á skipulagningu, eftirliti og stjórnun útboðsins. Þessi aðili gerir allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að farið sé með þær upplýsingar sem fram koma í tilboðum sem trúnaðarmál.

6. Þó verða þeir sem framleiða til eigin nota og sjálfstæðir framleiðendur að geta fengið leyfi samkvæmt skilyrðum sem eru hlutlæg, gagnsæ og án mismununar, eins og mælt er fyrir um í 4. og 5. gr., í aðildarríkjum sem valið hafa útboðsaðferðina.

IV. KAFLI

Rekstur flutningskerfa

7. gr.

1. Aðildarríkin tilnefna eða krefjast þess að fyrirtæki sem eiga flutningskerfi tilnefni, til tímabils sem aðildarríkin ákveða með tilliti til skilvirkni og efnahagslegs jafnvægis, kerfisstjóra sem beri ábyrgð á rekstri, viðhaldi og ef með þarf þróun flutningskerfis á tilteknu svæði og samtengla þess við önnur kerfi, til að tryggja öryggi afhendingar.

2. Aðildarríkin tryggja að þróaðar séu og birtar tæknireglur um lágmarkskröfur um tæknihönnun og rekstur vegna tengingar framleiðslubúnaðar, dreifikerfa, beintengds notendabúnaðar, samtenglarása og beinna lína við kerfið. Þessar kröfur eiga að tryggja rekstrarsamhæfi kerfanna og vera hlutlæg og án mismununar. Þær ber að tilkynna framkvæmdastjórninni í samræmi við ákvæði 8. gr. tilskipunar ráðsins 83/189/EBE frá 28. mars 1983 sem setur reglur um tilhögun upplýsingaskipta vegna tæknilegra staðla og reglugerða ⁽¹⁾.

3. Kerfisstjórinn ber ábyrgð á stjórnun orkustreymis um kerfið með tilliti til skipta við önnur samtengd kerfi. Í þeim tilgangi skal kerfisstjórinn tryggja öruggt, áreiðanlegt og skilvirkt rafkerfi og í því sambandi sjá til þess að öll nauðsynleg stoðþjónusta sé til reiðu.

4. Kerfisstjórinn skal veita stjórnendum allra annarra kerfa, sem kerfi hans er tengt við, nægar upplýsingar til að tryggja öruggan og skilvirkan rekstur samtengda kerfisins, svo og samræmda þróun þess og rekstrarsamhæfi.

5. Kerfisstjórinn má ekki mismuna kerfisnotendum eða hópum kerfisnotenda, einkum í þágu eigin dótturfyrirtækja eða hluthafa.

6. Kerfisstjórinn skal vera óháður annarri starfsemi sem ekki tengist flutningskerfinu, í það minnsta hvað varðar stjórnun, nema flutningskerfið sé þegar óháð framleiðslu- og dreifingarstarfsemi.

8. gr.

1. Flutningskerfisstjórinn ber ábyrgð á dreifingu álags á framleiðslubúnað á sínu svæði og á notkun samtengla við önnur kerfi.

2. Án þess að það hafi áhrif á afhendingu rafmagns á grundvelli samningsskuldbindinga, þ.m.t. þeirra sem felast í útboðsgögnum, ber að ákvarða dreifingu álags á framleiðslubúnað og notkun samtengla á grundvelli skilyrða sem aðildarríkið getur samþykkt, og sem verða að vera hlutlæg, birt opinberlega og beitt án mismununar, til að tryggja að innri markaðurinn á sviði raforku starfi eðlilega. Skilyrðin skulu taka tillit til efnahagslegs forgangs rafmagns frá framleiðslubúnaði sem fyrir hendi er og frá flutningi um samtengla og taka tillit til tæknilegra takmarkana kerfisins.

3. Aðildarríki er heimilt að krefjast þess að kerfisstjóri láti framleiðslubúnað sem notar endurnýjanlegar orkulindir eða úrgang eða sem framleiðir bæði hita og rafmagn hafa forgang þegar álagi er dreift.

4. Af ástæðum er varða öryggi afhendingar er aðildarríki heimilt að ákveða að við dreifingu álags skuli framleiðslubúnaður sem notar innlent eldsneyti hafa forgang, þó ekki meira en sem nemur 15% á hverju almanaksári af allri frumorku sem þarf til að framleiða það rafmagn sem notað er í viðkomandi aðildarríki.

9. gr.

Flutningskerfisstjóri skal gæta trúnaðar um upplýsingar um viðskiptaleyndarmál sem hann kemst að í starfi sínu.

V. KAFLI

Rekstur dreifikerfa

10. gr.

1. Aðildarríkjum er heimilt að skylda dreifingarfélög til að þjóna viðskiptavinum á tilteknu svæði. Heimilt er að hafa stjórn á gjaldskrá fyrir slíka þjónustu, t.d. til að tryggja að hlutaðeigandi viðskiptavinir fái jafna meðferð.

2. Aðildarríki tilnefna eða krefjast þess að fyrirtæki sem eiga dreifikerfi eða bera ábyrgð á þeim tilnefni kerfisstjóra sem beri

(1) Stjórn. EB nr. L 109 frá 26. 4. 1983, bls. 8. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögunum frá 1994.

ábyrgð á rekstri, viðhaldi og ef með þarf þróun flutningskerfis á tilteknu svæði og samtengla þess við önnur kerfi.

3. Aðildarríkin skulu tryggja að kerfisstjóri fari að ákvæðum 11. og 12. gr.

11. gr.

1. Dreifikerfisstjórnin heldur starfandi öruggu, áreiðanlegu og skilvirku raforkudreifikerfi á sínu svæði, með tilhlýðilegu tilliti til umhverfisins.

2. Hann má ekki undir neinum kringumstæðum mismuna kerfisnotendum eða hópum kerfisnotenda, einkum í þágu eigin dótturfyrirtækja eða hluthafa.

3. Aðildarríki er heimilt að krefjast þess að kerfisstjóri láti framleiðslubúnað sem notar endurnýjanlegar orkulindir eða úrgang eða sem framleiða bæði hita og rafmagn hafa forgang við dreifingu álags.

12. gr.

Dreifikerfisstjóri skal gæta trúnaðar um viðskiptaleyndarmál sem hann kemst að í starfi sínu.

IV. KAFLI

Aðskilnaður og gagnsæi reikninga

13. gr.

Aðildarríkin eða hvert það lögbæra yfirvald sem þau tilnefna, auk yfirvaldanna sem sjá um lausn deilumála og sem um getur í 3. mgr. 20. gr., hafa aðgang að þeim reikningum framleiðslu-, flutnings- og dreifingarfyrirtækja sem þau þurfa að skoða vegna eftirlits.

14. gr.

1. Aðildarríkin gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að reikningar raforkufyrirtækja séu haldnir í samræmi við 2. til 5. gr.

2. Raforkufyrirtæki, hvernig sem eignarhaldi þeirra og rekstrarformi að lögum er háttað, skulu ganga frá ársreikningum sínum og leggja þá fram til endurskoðunar og birta í samræmi við ákvæði landslaga um ársreikninga félaga með takmarkaða ábyrgð sem samþykkt eru á grundvelli tilskipunar ráðsins 78/660/EBE frá 25. júlí 1978 sem byggist á g-lið 3. mgr. 54. gr. sáttmálans um ársreikninga félaga af tiltekinni gerð⁽¹⁾. Fyrirtæki sem ekki er skylt samkvæmt lögum að birta ársreikninga sína skulu hafa afrit þeirra aðgengileg almenningi á aðalskrifstofu sinni.

3. Sameinuð raforkufyrirtæki halda í innra bókhaldi sínu aðskilda reikninga fyrir framleiðslu-, flutnings- og dreifingarstarfsemi sína og, ef við á, samstæðureikninga fyrir aðra starfsemi sem ekki tengist raforku, eins og krafist væri af þeim ef aðskilin fyrirtæki sæju um fyrrnefnda starfsemi, í þeim tilgangi að forðast mismunun, vixlniðurgreiðslur og röskun á samkeppni. Reikningunum skal fylgja í skýringum sérstakur efnahagsreikningur og rekstrarreikningur fyrir hverja tegund starfsemi.

4. Fyrirtæki skulu í skýringum við ársreikning tilgreina þær reglur um skiptingu eigna og skulda og útgjalda og tekna sem farið er eftir við gerð aðskildu reikninganna sem um getur í 3. mgr. Þessum reglum má aðeins breyta í sérstökum tilvikum. Geta verður slíkra breytinga í skýringunum og færa fyrir þeim gild rök.

5. Í skýringum við ársreikninga skal gefa upp öll veruleg viðskipti við eignatengd fyrirtæki í skilningi 41. gr. sjöundu tilskipunar ráðsins 83/349/EBE frá 13. júní 1983 sem byggist á g-lið 3. mgr. 54. gr. sáttmálans um samstæðureikninga⁽²⁾, eða við systurfyrirtæki í skilningi 1. mgr. 33. gr. sáttmálans, eða við fyrirtæki í eigu sömu hluthafa.

15. gr.

1. Aðildarríki sem tilnefna lóðrétt samþætt raforkufyrirtæki eða hluta lóðrétt samþætts raforkufyrirtækis sem stakan kaupanda skulu setja ákvæði um að staki kaupandinn skuli starfa aðskilið frá framleiðslu- og dreifingarstarfsemi sameinaða fyrirtækisins.

2. Aðildarríkin skulu sjá til þess að ekkert upplýsingastreymi sé milli þess hluta lóðrétt samþætts fyrirtækis sem er stakur kaupandi og framleiðslu- og dreifingarstarfsemi þess, nema um sé að ræða upplýsingar sem staki kaupandinn þarf á að halda til að gegna hlutverki sínu.

VII. KAFLI

Skipulagning kerfisaðgangs

16. gr.

Við skipulagningu kerfisaðgangs geta aðildarríkin valið milli aðferðanna sem um getur í 17. og/eða 18. gr. Báðar aðferðir skulu notaðar í samræmi við skilyrði sem eru hlutlæg, gagnsæg og án mismununar.

(¹) Stjtið. EB nr. L 222 frá 14. 8. 1978, bls. 11. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögum frá 1994.

(²) Stjtið. EB nr. L 193 frá 18. 7. 1983, bls. 1. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögum frá 1994.

17. gr.

1. Þegar aðgangur að kerfinu er umsaminn gera aðildarríkin víðeigandi ráðstafanir til að rafmagnsframleiðendur og, ef aðildarríkin leyfa tilvist þeirra, fyrirtæki sem afhenda rafmagn og hæfir viðskiptavinir, hvort sem er innan eða utan svæðisins sem kerfið þjónar, geti samið um aðgang að kerfinu með þeim hætti að þeir geri kaupsamninga hver við annan á grundvelli frjálsra viðskiptasamninga.
2. Þar sem hæfur viðskiptavinur er tengdur dreifikerfinu þarf að semja um aðgang að kerfinu við hlutaðeigandi dreifikerfisstjóra og ef með þarf við hlutaðeigandi flutningskerfisstjóra.
3. Til að stuðla að gagnsæi og auðvelda samninga um kerfisaðgang þurfa kerfisstjórnendur að birta leiðbeinandi verð á notkun flutnings- og dreifikerfanna á fyrsta árinu eftir gildistöku þessarar tilskipunar. Leiðbeinandi verð fyrir árin þar á eftir skal byggjast á meðalverði í samningum næstu tólf mánuði á undan eftir því sem mögulegt er.
4. Aðildarríkin geta einnig valið stýringaraðferð við kerfisaðgang, þar sem hæfum viðskiptavinum er veittur aðgangur, á grundvelli birtrar gjaldskrár um notkun flutnings- og dreifikerfa, en slík aðferð skal í það minnsta vera jafngild öðrum aðferðum sem getið er um í þessum kafla að því er varðar kerfisaðgang.
5. Stjórnandi hlutaðeigandi flutnings- eða dreifikerfis má synja um aðgang ef nauðsynleg geta er ekki fyrir hendi. Gefa þarf rökstuddar ástæður fyrir slíkri synjun, einkum með tilliti til 3. gr.

18. gr.

1. Ef notuð er sú aðferð að hafa stakan kaupanda tilnefnið aðildarríkið lögaðila sem er staki kaupandinn á því svæði sem kerfisstjórnin sér um. Aðildarríkin gera nauðsynlegar ráðstafanir til að:
 - i) birt sé gjaldskrá án mismununar um notkun flutnings- og dreifikerfisins;
 - ii) hæfum viðskiptavinum sé frjálst að gera kaupsamninga við framleiðendur til að sjá fyrir eigin þörfum og, þar sem aðildarríkin leyfa tilvist þeirra, við afhendingarfyrirtæki utan þess svæðis sem kerfið þjónar;
 - iii) hæfum viðskiptavinum sé frjálst að gera kaupsamninga við framleiðendur innan þess svæðis sem kerfið þjónar til að sjá fyrir eigin þörfum;
 - iv) sjálfstæðir framleiðendur geti samið við flutnings- og dreifikerfisstjórnendur um aðgang að kerfinu þannig að þeir geti gert kaupsamninga við hæfa viðskiptavini utan kerfisins á grundvelli frjálsra viðskiptasamninga.

2. Heimilt er að skylda staka kaupandann til að kaupa það rafmagn sem hæfur viðskiptavinur hefur samið um við framleiðanda innan eða utan svæðisins sem kerfið þjónar, á verði sem er jafnhátt og söluverðið sem staki kaupandinn býður hæfum viðskiptavinum, að frádregnu verðinu samkvæmt útgefnu gjaldskránni sem um getur í i-lið 1. mgr.

3. Ef kaupskylda samkvæmt 2. mgr. er ekki lögð á staka kaupandann skulu aðildarríkin gera víðeigandi ráðstafanir til að tryggja að kaupsamningarnir sem um getur í ii- og iii-lið 1. mgr. séu uppfylltir annaðhvort með aðgangi að kerfinu á grundvelli útgefnu gjaldskrárinnar sem um getur í i-lið 1. mgr. eða með umsömdum aðgangi að kerfinu í samræmi við skilyrði 17. gr. Í síðarnefnda tilvikinu ber staka kaupandanum engin skylda til að birta gjaldskrá án mismununar um notkun flutnings- og dreifikerfisins.

4. Staka kaupandanum er heimilt að synja um aðgang að kerfinu og að neita að kaupa rafmagn af hæfum viðskiptavinum ef hann skortir nauðsynlega flutnings- eða dreifigetú. Gefa þarf rökstuddar ástæður fyrir slíkri synjun, einkum með tilliti til 3. gr.

19. gr.

1. Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að raforkumarkaðir þeirra opnast svo að unnt sé að gera samninga með þeim skilyrðum sem sett eru í 17. og 18. gr., að minnsta kosti að verulegu marki, og skal tilkynna framkvæmdastjórninni fyrirnefndar ráðstafanir árlega.

Hlutfall landsmarkaðar skal reiknað á grundvelli hlutfalls bandalagsins af því rafmagni sem fer til notenda sem nota meira en 40 GWh á ári (á hvern notkunarstað og að meðtalinni eigin framleiðslu).

Framkvæmdastjórnin reiknar meðalhlutfall bandalagsins á grundvelli upplýsinga sem aðildarríkin veita henni reglulega. Framkvæmdastjórnin birtir þetta meðalhlutfall bandalagsins, sem skilgreinir hversu opin markaðurinn er, í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna* fyrir nóvember ár hvert, ásamt öllum víðeigandi upplýsingum sem varpa ljósi á útreikningana.

2. Hlutfall landsmarkaðar sem um getur í 1. mgr. verður hækkað jafnt og þétt á sex ára tímabili. Þessi aukning er reiknuð með því að lækka 40 GWh notkunarmörk bandalagsins sem um getur í 1. mgr. úr 40 GWh í 20 GWh árlega raforkunotkun þremur árum eftir gildistöku þessarar tilskipunar og í 9 GWh árlega raforkunotkun sex árum eftir gildistöku þessarar tilskipunar.

3. Aðildarríkin tilgreina þá víðskiptavini innan yfirráðasvæðis þeirra sem standa að baki hlutfallinu sem um getur í 1. og 2. mgr. og sem hafa rétt hæfi til að semja um rafmagn í samræmi við 17. og 18. gr. og skal telja til þessa hóps alla notendur sem nota meira en 100 GWh á ári (á hvern notkunarstað og að meðtalinni eigin framleiðslu).

Ef dreifingarfélög eru ekki þegar tilgreind sem hæfir viðskiptavinir samkvæmt þessari málsgrein skulu þau hafa rétt hæfi til að gera samninga í samræmi við 17. og 18. gr. um rafmagnsmagnið sem þeir viðskiptavinir þeirra sem eru tilgreindir sem hæfir viðskiptavinir innan dreifikerfis þeirra nota, til að þjóna þeim viðskiptavinum.

4. Fyrir 31. janúar ár hvert skulu aðildarríkin birta viðmiðin um skilgreiningu þeirra hæfu viðskiptavina sem er unnt að gera samninga með skilyrðunum sem um getur í 17. og 18. gr. Þessar upplýsingar, ásamt öllum öðrum viðeigandi upplýsingum sem réttlæta opnun markaðarins samkvæmt 1. mgr., skulu sendar framkvæmdastjórninni til birtingar í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna. Framkvæmdastjórninni er heimilt að fara fram á að aðildarríki breyti því hvaða viðskiptavini þeir hafa tilgreint, eins og um getur í 3. mgr., ef það stendur í vegi fyrir rétttri beitingu þessarar tilskipunar að því er varðar hnökralausa starfsemi innri markaðarins á sviði raforku. Ef hlutaðeigandi aðildarríki fer ekki að fyrrnefndri kröfu innan þriggja mánaða skal tekin lokaákvörðun í samræmi við málsmeðferð I í 2. gr. ákvörðunar ráðsins 87/373/EBE frá 13. júlí 1987 sem mælir fyrir um málsmeðferð við beitingu framkvæmdavalds sem falið er framkvæmdastjórninni ⁽¹⁾.

5. Til að forðast misræmi við opnun raforkumarkaðanna á því tímabili sem um getur í 26. gr.:

- a) má ekki banna samninga um afhendingu rafmagns samkvæmt ákvæðum 17. og 18. gr. við hæfa viðskiptavini í kerfi annars aðildarríkis ef viðskiptavinurinn telst hæfur viðskiptavinur í báðum kerfunum;
- b) er framkvæmdastjórninni heimilt, í tilvikum þar sem viðskiptanna, sem lýst er í a-lið, er synjað af því að viðskiptavinurinn er aðeins hæfur viðskiptavinur í öðru kerfinu, og að teknu tilliti til ástandsins á markaðinum og sameiginlegra hagsmuna, að skylda þann aðila sem synjar um viðskiptin til að sjá um afhendingu rafmagnsins sem farið var fram á að beiðni aðildarríkisins þar sem hæfi viðskiptavinurinn hefur aðsetur.

Samhliða málsmeðferðinni og tímaröðinni sem mælt er fyrir um í 26. gr., og eigi síðar en að liðnum helmingi þess tímabils sem þar er kveðið á um, skal framkvæmdastjórnin endurskoða beitingu b-liðar á grundvelli markaðsþróunar og að teknu tilliti til sameiginlegra hagsmuna. Í ljósi fenginnar reynslu metur framkvæmdastjórnin stöðuna og gefur skýrslu um hugsanlegt misræmi í opnun raforkumarkaða með tilliti til þessarar málsgreinar.

20. gr.

1. Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að:

- i) sjálfstæðir framleiðendur og þeir sem framleiða til eigin nota geti samið um aðgang að kerfinu til að þjóna eigin húsnæði og dótturfyrirtækjum í sama aðildarríki með því að nota samtengda kerfið;
- ii) framleiðendur utan svæðisins sem kerfið þjónar geti gert kaupsamning í kjölfar útboðs á nýrri framleiðslugetu og að þeir hafi aðgang að kerfinu til að uppfylla samninginn.

2. Aðildarríkin skulu sjá til þess að samningsaðilar semji í góðri trú og að enginn þeirra misnoti samningsstöðu sína til þess að koma í veg fyrir að samningar takist.

3. Aðildarríkin skulu tilnefna lögbært yfirvald, sem þarf að vera óháð samningsaðilum, til að leysa deilumál sem tengjast þessum samningum og samningaviðræðum. Einkum þarf þetta yfirvald að leysa deilumál sem tengjast samningum, samningaviðræðum og því að synjað er um aðgang eða neitað um kaup.

4. Nái deilumál yfir landamæri skal yfirvaldið sem leysir deilumál vera það yfirvald sem hefur umsjón með kerfi staka kaupandans eða kerfisstjórans sem synjar um notkun á kerfinu eða aðgang að því.

5. Það að máli sé skotið til fyrrnefnds yfirvalds kemur ekki í veg fyrir að beita megi áfrýjunarrétti samkvæmt lögum bandalagsins.

21. gr.

1. Aðildarríkin gera ráðstafanir í samræmi við þá málsmeðferð og þau réttindi sem um getur í 17. og 18. gr. til að tryggja að:

– allir raforkuframleiðendur og, þar sem aðildarríkin leyfa tilvist þeirra, fyrirtæki sem afhenda rafmagn, sem eru starfandi á yfirráðasvæði þeirra, geti þjónað eigin húsnæði, dótturfyrirtækjum og hæfum viðskiptavinum um beina línu;

– unnt sé að þjóna öllum hæfum viðskiptavinum innan yfirráðasvæðis þeirra um beina línu frá framleiðanda og fyrirtækjum sem afhenda rafmagn, þar sem aðildarríkin leyfa slík fyrirtæki.

2. Aðildarríkin setja skilyrði um veitingu leyfa til að leggja beinar línur á yfirráðasvæði þeirra. Þessi skilyrði þurfa að vera hlutlæg og án mismununar.

3. Það að heimilt er að afhenda rafmagn um beina línu eins og um getur í 1. mgr. hefur ekki áhrif á að hægt sé að semja um afhendingu í samræmi við ákvæði 17. og 18. gr.

4. Aðildarríkjunum er heimilt að veita leyfi til að leggja beina línu í kjölfar þess að annaðhvort hefur verið synjað um aðgang að

⁽¹⁾ Stjórnartíðindi EB nr. L 197 frá 18. 7. 1987, bls. 33.

kerfi á grundvelli 5. mgr. 17. gr. eða 4. mgr. 18. gr., eftir atvikum, eða að hafin er málsmeðferð til lausnar deilumáls í samræmi við 20. gr.

5. Aðildarríkjunum er heimilt að synja um leyfi fyrir beinni línu ef slík leyfisveiting bryti í bága við ákvæði 3. gr. Gefa þarf rökstuddar ástæður fyrir slíkri synjun.

22. gr.

Aðildarríkin skulu koma á viðeigandi og skilvirkur fyrirkomulagi á stýringu, stjórnun og gagnsæi til að forðast misnotkun á yfirburðastöðu, einkum þegar hún kemur niður á neytendum, og undirverðlagningu. Þetta fyrirkomulag skal taka tillit til ákvæða sáttmálans, einkum 86. gr.

VIII. KAFLI

Lokaákvæði

23. gr.

Komi skyndilega til kreppu á orkumarkaðinum og sé öryggi fólks, tækja eða búnaðar eða heildstæði kerfisins stefnt í hættu, er aðildarríki heimilt að grípa tímabundið til nauðsynlegra varúðarráðstafana.

Slíkar ráðstafanir þurfa að vera með því móti að þær valdi sem minnstum truflunum á starfsemi innri markaðarins og mega ekki vera viðtækari en nauðsynlegt er til að bregðast við vandanum sem komið hefur upp.

Viðkomandi aðildarríki skal tafarlaust tilkynna hinum aðildarríkjunum og framkvæmdastjórninni um þessar ráðstafanir og þeim er heimilt að ákveða að aðildarríkinu beri að breyta ráðstöfununum eða afnema þær, að því marki sem þær raska samkeppni og hafa neikvæð áhrif á viðskipti á einhvern þann hátt sem stríðir gegn sameiginlegum hagsmunum.

24. gr.

1. Aðildarríki þar sem ákvæði þessarar tilskipunar leyfa ekki að virtar séu skuldbindingar eða rekstrarábyrgðir sem gefnar voru áður en tilskipunin öðlaðist gildi geta sótt um bráðabirgðafyrirkomulag sem framkvæmdastjórnin getur leyft, meðal annars með tilliti til stærðar kerfisins, samtengingar kerfisins og skipulags raforkuiðnaðar aðildarríkisins. Framkvæmdastjórnin tilkynnir aðildarríkjunum um slíkar umsóknir áður en hún tekur ákvörðun, að teknu tilliti til trúnaðarkröfunnar. Ákvörðunin skal birt í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

2. Bráðabirgðafyrirkomulagið skal vera tímabundið og tengt því hvenær skuldbindingarnar eða ábyrgðirnar sem um getur í 1. mgr. renna út. Í bráðabirgðafyrirkomulaginu geta falist undanþágur frá ákvæðum IV., VI. og VII. kafla þessarar

tilskipunar. Umsóknir um bráðabirgðafyrirkomulag skal tilkynna framkvæmdastjórninni eigi síðar en ári eftir að þessi tilskipun öðlast gildi.

3. Aðildarríki sem geta sýnt fram á, eftir að þessi tilskipun hefur öðlast gildi, að umtalsverð vandkvæði séu á rekstri lítilla einangraðra kerfa þeirra, geta sótt um undanþágur frá þeim ákvæðum IV., V., VI. og VII. kafla sem máli skipta, og er framkvæmdastjórninni heimilt að veita þeim þessar undanþágur. Framkvæmdastjórnin tilkynnir aðildarríkjunum um þessar umsóknir áður en hún tekur ákvörðun, að teknu tilliti til trúnaðarkröfunnar. Ákvörðunin skal birt í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*. Þessi málsgrein gildir einnig um Lúxemborg.

25. gr.

1. Framkvæmdastjórnin sendir ráðinu og Evrópuþinginu skýrslu um samhæfingarkröfur sem ekki tengjast ákvæðum þessarar tilskipunar, fyrir lok fyrsta árs eftir að tilskipun þessi öðlast gildi. Ef með þarf lætur framkvæmdastjórnin fylgja skýrslunni þær samhæfingartillögur sem nauðsynlegar eru til að innri markaðurinn á sviði raforku geti starfað vel.

2. Ráðið og Evrópuþingið láta í ljós álit sitt á þessum tillögum innan tveggja ára frá því þær eru lagðar fram.

26. gr.

Framkvæmdastjórnin skal endurskoða beitingu þessarar tilskipunar og leggja fram skýrslu um reynsluna af starfsemi innri markaðarins á sviði raforku og beitingu almennu reglnanna sem nefndar eru í 3. gr. til að gera Evrópuþinginu og ráðinu kleift að íhuga með tíð og tíma í ljósi fenginnar reynslu möguleikann á frekari opnun markaðarins sem gæti komið til framkvæmda níu árum eftir að þessi tilskipun öðlast gildi, með tilliti til þess að fleiri en ein aðferð er í gildi eins og um getur í 17. og 18. gr.

27. gr.

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnsýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari eigi síðar en 19. febrúar 1999. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

2. Belgíu, Grikklandi og Írlandi er heimilt, sökum sérstakra tæknilegra einkenna rafkerfa þeirra, að hafa viðbótarfrest sem nemur einu ári, tveimur árum og einu ári, eftir því sem við á, til að standa við þær skuldbindingar sem leiðir af tilskipun þessari. Nýti þessi aðildarríki sér þennan kost, skulu þau tilkynna það framkvæmdastjórninni.

3. Þegar aðildarríkin samþykkja þessi ákvæði skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þau eru birt opinberlega. Aðildarríkin setja reglur um slíka tilvísun.

28. gr.

Gjört í Brussel 19. desember 1996.

Tilskipun þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

Fyrir hönd ráðsins,

29. gr.

K. HÄNSCH

S. BARRETT

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

forseti

forseti.
